

PAPRASTUMO IR VAIKO ŠVENTĖ

Davide Prosperi laiškas dienraščiui "Corriere della Sera"

2022.12.24

Gerbiamas vyr. redaktorau,

Popiežius Pranciškus savo žinutėje 56-ajai Pasaulinei taikos dienai kviečia visus leisti, kad "Dievas perkeistų mūsų įprastus pasaulio ir tikrovės interpretavimo kriterijus". Blogio, karo ir daugelio šiandienos pasaulio prieštaravimų akivaizdoje Šventasis Tėvas mums primena, kad "net jeigu mūsų egzistencijos įvykiai atrodo tokie tragiški [...], esame kviečiami išlaikyti širdį atvirą vilčiai, pasitikėdami Dievu, kuris tampa esatimi".

Kalėdos visada visiems, taip pat ir tiems, kurie netiki, buvo džiaugsmo ir vilties kupina akimirka. Vilties, kuri šiandien atrodo priklausanti jau tolimai praeičiai atmintyje. Jos pėdsakai išlieka geruose jausmuose, bet jie prieinami tik tiems, kurie gali juos sau leisti tol, kol viskas sekasi gerai. Bet pastaraisiais metais viskas nesiklostė taip jau gerai. Prieš keletą dienų sociologas Sergio Belardinelli apie Kalėdas rašė: "Ypač nuskurdinome viltį, kad kažkas tikrai naujo gali įsiveržti į mūsų gyvenimą, išplėsdamas jį iš jo snaudulio". Tai nuskurdimas, kurio negali išvengti niekas, ir kai gyvenimas suduoda smūgį, kai pradeda bombarduoti tavo šalį arba kai netenki to, kas tau brangiausia, tampa neįmanoma išlikti abejingais. Prieš keletą savaitių Antonio Polito (*Sette-Corriere della Sera*, 22/11/11) papasakojo apie skausmingas jaunuolio Francesco, jūsų kolegų iš Corriere sūnaus, laidotuves, ir apie prasmės klausimą, kurį tokia tragedija neišvengiamai iškėlė. Tai tas pats klausimas, kurį sukelia vaizdai, mus pasiekiantys iš iškankintos Ukrainos ar iš daugelio konfliktų vietų pasaulyje. Tačiau Polito priduria, kad kunigo pamokslas, persunktas gyva krikščioniška viltimi, "palengvino naštą mūsų širdžiai, nudžiovino ašaras nuo mūsų akių, tikintiems ir netikintiems". Po to apgailestavo: "Kaip gaila, kad krikščioniškoji žinia taip nusilpo mūsų Italijoje". Ir vis dėlto, tiesą sakant, kokia ta krikščioniškoji žinia? Koks yra šios vilties pagrindas? Vaikas. Tai beveik beprotybė, jei apie tai pagalvoji. Pasaulio vilties pagrindas laikosi ant paties trapiausio ir beginklio dalyko, koks tik gali ateiti į galvą. Paradoksaliai, būtent per šio vaiko trapumą Dievas įeina į žmonių gyvenimą: "Dievas, mano drauge, Dievas apsunkino save, Dievas pasiaukojė dėl manęs. Šitai yra krikščionybė", rašė Péguy. Kiekvieno dalyko ištakos ir prasmė, tas Slėpinys, į kurį kreipiasi širdis, ieškodama atsakymo į savo tiesos, teisingumo, laimės ir meilės poreikius, tapo vaiku, atėjo pas mus. Nėra labiau lauktos žinios nei ši visos žmonijos istorijoje. Nė vienas, jei jis yra atviras galimybei, kad egzistuoja atsakymas į šiuos poreikius, negali išvengti akistatos su tokiu įvykiu.

Kodėl Dievas, kaip sako Péguy, apsunkino save? Gerai pagalvojus, man ateina tik šitas atsakymas: iš meilės. Iš begalinio švelnumo kiekvienam vyrui ir kiekvienai moteriai, tau ir man. Kalbėdamas apie Kalėdų džiaugsmą, kun. Giussani sakė: "Tai tyra meilė, tyras altruizmas [...]. Kalėdos yra vaiko šventė – evangeline prasme – t.y. paprastumo šventė. [...] Šis paprastumas yra niekas kita, kaip atspindys to, kas galiausiai esame: kito laukimas". Kalėdos mus moko paprastumo, kuris gali būti būdingas visiems, nes atskleidžia tyros, dieviškos meilės galimybę kasdieniame gyvenime.

Šis vaikas kiekvieną dalyką padaro nauju ir tiems, kurie jį pripažįsta, dovanoja savitą buvimo būdą, atsiskleidžiantį, susitinkant su visais: "Esame pašaukti priimti mūsų pasaulio iššūkius su atsakomybe ir užuojauta", sako Popiežius jau minėtame kreipimesi. Tampant Dievu, kuris ateina pas mus, meilės objektu, viskas pasikeičia. Gimsta draugystė, kuri nepaneigia nė lašelio iš kiekvieno asmens žmogiškumo, kuri nepanaikina blogio pasaulyje, bet geba nutiesti gėrio kelią, nes yra tikra (dėl to įvykusio fakto!) dėl gero likimo. Užtikrinta ir tuo pačiu nuolanki draugystė. Išties, tikras krikščioniškas nuolankumas yra leisti provokuojamam pasaulio klausimų, kad jais pasidalintume su "atsakomybe" ir "užuojauta". Tik dėl šios priežasties krikščionij patraukia šauksmas dėl prasmės, kuris prasiveržia skausmo, ligos, ribotumo akivaizdoje; arba esant poreikiui mylėti ir būti mylimiems kontekste, kuriame šių žodžių prasmė atrodo jau išnykusi. Yra labai daug klausimų, į kuriuos šiandienos žmogus, nors ir pasitelkęs visas savo technologines žinias, vargiai randa atsakymus,

galiausiai užsisklęsdamas teisėje save apibrėžti, kuri visuomenę stumia link vis labiau sterilaus individualizmo (pagalvokime apie gimstamumo krizę). Beje, kaip aiškino Romano Guardini, “apleidęs Dievą, žmogus padarė save nesuprantamu pačiam sau”.

O Kalėdos yra tas įvykis, kurio visi laukia: išsilaisvinti iš savęs apibrėžimo, kad atrastume, jog mus apibrėžia, t.y. tvirtina, myli Tas, kurio ieškome nuo pat pirmojo riksmo, kurį išleidžiame, vos tik palikę savo motinos įsčias. “Kas esi tu, kuris pripildai mano širdį savo nebuvimo? Kuris pripildai visą žemę savo nebuvimo?”, sakoma nuostabiose poeto Pär Lagerkvisto eilutėse. Tas “Tu” apsireiškė. Čia iš tikrųjų gali slypėti tikros taikos sėkla. Kaip kun. Giussani patarė savo jaunuoliams: “Turime pripažinti, kad yra su niekuo nepalyginamas dalykas tai, kad krikščionybė teigia, jog Dievas tapo žmogumi ir pasilieka šioje draugų bendruomenėje”. Taip, tai nepalyginama su niekuo, bet vis dėlto įmanoma.

* Comunione e Liberazione Brolijos prezidentas